

kunskapsegande subjektet. Kunskapens objektivitet eller sanning beror ej derpå, att han är hemtad ur det yttre, hvilket är orimligt; ty det yttre är ett yttre och kan ej någonsin såsom yttre vara ett inre eller begrepp, utan sanningen beror derpå, att jag under analys af mina sensationers, åskådningars och föreställningars innehåll nödgas till antagandet af vissa förutsättningar, hvarförutan enheten och sammanhanget uti dessas innehållsmomenter ej kunna inses. Genom dessa förutsättningar deremot inses sammanhanget i mångfalden och en tankenödvändighet uppkommer vid dess percipierande, d. v. s. mitt jag eller mitt förnimmande väsen finner sig i förhållande till en gifven mångfald på ett visst vis bestämdt eller nödgadt till ett visst slags sammanfattning eller ett visst begripande. Och härpå beror kunskapens sanning eller objektivitet. Dess criterium är nödvändigheten i tänkandet. Kunskapens uppkomst beror därför också på en fri och sjelfständig act af jaget. Alla kunskaper hafva sålunda vunnits. Beträkta t. ex. de matematiska. För åskådningen låg endast det oändliga, måttlösa rummet jemte en mångfald kroppsliga föremål. Uti tänkandet